

බර්නි සැන්සර්ස් මැතිවරන ව්‍යාපාරයේ දේශපාලන භූමිකාව

The political role of the Bernie Sanders campaign

2016 පෙබරවාරි 11

විධාන්ඩාර්ස් මොකුටික් නිවි හැම්පෑර්සර් ප්‍රාථමිකයේදී 09දී, බර්නි සැන්සර්ස්ට විශාල ජයක් අත්වීම, හිලර් ක්ලින්ටන් ව්‍යාපාරයේ අරුවුදය උත්සන්න කරමින්, සමස්ත බ්‍රොන්ටික් ප්‍රාථමික ජන්දයෙන්ම සැන්සර්ස් පෙරට පැමිනීමේ හැකියාව මතුකර ඇත.

එම ජන්දයේ විස්තර මගින්, තරුන හා අඩු ආදායම් ලාභීන් අතර විශේෂයෙන්ම සැන්සර්ස්ගේ දේශපාලන ව්‍යාපාරය සඳහා පුළුල් සහායක් පළවන බවට තවත් සාධක හෙලිකරනු ලැබ තිබේ. අවසන් ජන්ද ප්‍රතිපල අනුව සැන්සර්ස්ට, වයස 30න් පහළ ජන්දදායකයින්ගේන් සියයට 83 ද විද්‍යාල උපාධියක් නොමැති අයගෙන් සියයට 67 ද වසරක ආදායම බොලර් 30,000ට අඩු ජන්දදායකයින්ගෙන් සියයට 72 ද ලැබේ තිබුණි. ජන්දදායකයින්ගෙන් කුතෙන් එකක්ම පැවුණුවේ ආදායම් විෂමතාවය මැතිවරන ව්‍යාපාරයේ වඩාත්ම ප්‍රබල ප්‍රශ්නය වන බවයි. ඔවුන්ගෙන් සියයට 71ක් සැන්සර්ස්ට ජන්දය දී තිබුණි. ක්ලින්ටන්ට ලැබුණු ප්‍රතිපල අනුව ඇයට ජන්දය පාවිච්ච කර තිබුණේ, වයස 65ට වැඩි (සියයට 54) අය සහ වාර්ෂික ආදායම බොලර් 200,000ට වැඩි (සියයට 53) අයයි.

තවත් සංඛ්‍යාවක් සැන්සර්ස්ගේ ව්‍යාපාරයෙහි අවශ්‍ය දේශපාලන භූමිකාව පෙන්වුම් කරයි: බ්‍රොන්ටික් ප්‍රාථමිකයේ ජන්දදායකයින්ගෙන් සියයට 40ක් (ඩ්‍රොන්ටික් නැති) "ස්වාධීන/අප්‍රකාශන" අය ලෙස තමන්ව හදුන්වාගත්තේ. මොවුන්ගෙන් සියයට 72ක් සැන්සර්ස්ට සහාය දී තිබුණි. සැන්සර්ස් යන වර්මොන්ට් සෙනෙට් සහිකාය යලි යලිත් කියා ඇත්තේ, සිය "දේශපාලන විෂ්ල්වයේ" අරමුණ, ජන්දදායකයින් යලි වතාවක් බ්‍රොන්ටික් පක්ෂයේ ලැයිස්තුවට ගැනීම බවය.

සැන්සර්ස්ට පල වන වැඩින සහයෝගයේ ආරම්භක දේශපාලන පිළිබඳුව වන්නේ, 1930 ගනන් වලින් මෙමිට දක්නට නොලැබුණු මට්ටම් කරා සමාජ අසමානතාව නැග තිබියදී, දෙක ගනනාවක් තිස්සේ කෘතිම ලෙස මධ්‍යනු ලැබ ඇති. ඇමරිකානු දේශපාලනයේ උග ආත්තියයි.

විශේෂයෙන්ම 2008 මූල්‍ය කඩාවූටීමෙන් පසුව අමරිකානු පාලක පන්තිය, ජනගහනයේ අති මහත් බහුතරයක්, වැටුප් පහත වැටුම, සෞඛ්‍ය හා විශාලික සහනයන්ට පහර වැදීම, මහා විරෝධියාව හා නැගෙන තාක්ෂණිකමට මුහුනපා සිටියදී, බැංකු වලට බොලර් ව්‍යාපාරය ගනන් පොම්ප කරමින්, පන්ති සම්බන්ධතා ප්‍රතිවුහගත කිරීමේ යෙදී සිටිනි.

ආර්ථික අරුවුදය, යුද්ධය, ප්‍රජාතනත්ත්වය අයිතින්ට පහර

එල්ලවීම හැර අන් කිසිවක් දැක නැති තරුනයින්, පුළුල් පරතරයක් සහිතව සැන්සර්ස්ට සහාය දුන්නේය. දැන් 18 හැවිරිදී වියේ පසු වන තරුනයෙක් "තුස්තවාදයට එරෙහි යුද්ධය" පටන්ගන්නා කළ වයස අවුරුදු 4ක් හා ගෝලිය මූල්‍ය අරුවුදය පිපිරියන විට වයස 11ක්ට සිටියේය.

සැන්සර්ස්ගේ සහයෝගය වැඩිවීම, මෙම වෙළඳීක තත්වයන්ට පල වන ප්‍රමාදී ප්‍රතික්‍රියාවකි. දෙක ගනනාවක් තිස්සේ සමාජවාදී අදහස් මැබිලා තිබුණු රටක් තුළ, මිලියන ගනන් මිනිසුන්, තවමත් නොපැහැදිලි ලෙස වුවත්, දෙන්ග්‍රැට් විරෝධී අදහස් කරා හැරී ඇත. ඉහළ මධ්‍යම පන්ති සේලරයන්ගේ උන්මාදයක් බවට පත්ව ඇති, වර්ගය, ලිංගිකත්වය, ලිංගික නැඹුරුව මත පදනම්ව ඇති අනන්‍යතා දේශපාලනය හරහා, පලමු කාන්තා ජනාධිපති බවට පන්වීමේ තම අනිලායය ප්‍රකට කරමින් ක්ලින්ටන්, කාන්තා ජන්දදායකයින් මෙහෙයවා ගැනීමට අසමත් වීමෙන් පෙනී ගියේ එවාට පුළුල් බලපැමක් නැති බවය. ඒ උද්‍යෝග්‍යනය සමග සැන්සර්ස්ට ස්වේච්ඡමවාදීන් ස්වේච්ඡමවාදීන් බව ද ඇය කියා ඇති.

එහෙත්, සැන්සර්ස්ට පල වන සහාය, සමාජ කොෂපයේ ප්‍රකාශනයක් බව පැවුණු, ඔහුගේ මැතිවරන ව්‍යාපාරය මේ කොෂපය අන්තර්ගත කරගත් හා ප්‍රකාශයට පත්කරන දෙයක් යයි පැවුණු සමග කිසිදු සම්බන්ධයක් නැත. සැන්සර්ස් කම්කරු පන්තිය වෙනුවෙන් නොව කරාකරන්නේ, සමාජ ප්‍රතිරෝධය වර්ධනය වීම බියෙන් හා සැකයෙන් යුතුව දැකගන්නා ඇතර එය පාලනය කිරීමට යම් කුමයක් සොයමින් සිටින පාලක පන්තියේ හා දේශපාලන සංස්ථාපිතයේ කොටසක් වෙනුවෙනි. පාලක පන්තිය ලොකුම තර්ජනය ලෙස දැක ගන්නේ, සිය ආර්ථික හා දේශපාලන බලයට අහියෙළ කරන කම්කරු පන්තියේ ස්වාධීන ව්‍යාපාරයක් පැන නැගීමය. සැන්සර්ස්ගේ කර්තව්‍යය වන්නේ, මහජන විරුද්ධත්වය බ්‍රොන්ටික් පක්ෂය පිළුපස පෙළ ගේවමින්, එවන් විර්ධනයක් වළක්වාලීමය.

තමන්ට පැවරී ඇති කර්තව්‍යය ගැන සැන්සර්ස් මුළුමනින්ම දැනුවත් නැතැයි යන මිත්‍යාව වැළඳගත් මිනැම අයෙක්, 09දා ජයග්‍රහනයෙන් පසුව ඔහු පැවැත්වූ කරාව කියවා බැලිය යුතුය. ප්‍රාථමිකයේ ජන්දදායක සංඛ්‍යාව ඉහළ යාම ඩුවා දක්වමින් සැන්සර්ස් මෙසේ පැවුණු සියවුනු ඇත්තේ එයයි. අප මෙය සිහියේ තබාගත යුතුය, ජන්දදායකයින්ගේ සහභාගිත්වය ඉහළ මට්ටමක පවතින කළ, බ්‍රොන්ටික් පක්ෂය විශේෂය නැති තිබේ. මෙය සිහියේ තබාගැනීම අවශ්‍යය, මෙය ඩුවා අපගේ

විරැද්ධවාසීන්ට පමණක් නොව මට සහයෝගය දැක්වූ අයට ද එක සේ අදාළ පතිච්චයකි. එනම්, තව මාස කිහිපයකින් අඩු එක්වී මෙම පක්ෂය එක්සත් කිරීම අවශ්‍යය,” අලේක්ෂකය ලෙස තොරා ගන්නේ කවරෝක් වුවත් මහු පිටුපස. අවධාරනය ඇදින.

”දේශපාලන ක්‍රියාවලිය තුළට අප්‍රති මිනිසුන් ගෙන ඒමට“ සංස්කරණයේ බලාපොරොත්තු වෙයි. ඒ “වෙනසේ අපේක්ෂකය“ යයි කියන ලද ඔබාමා යටතේ බෙහෙවින් භාතියට පත් බිමොකුටික් පක්ෂයේ විශ්වාසනීයත්වය නැංවීමටය. 2012දී ඔබාමා, සිය දෙවන වාරයේදී පලමුවැන්නේදීට වඩා අඩු ජන්දී ප්‍රමානයක් ලැබ යළි බලයට පත් වූ උෂෙන්ක්ලින් විරුද්ධීවෙල්ට පසු ඒ වර්ගයේ පලමු ජනාධිපති ලෙස බලයට පත් විය. එයට හේතුව ජන්දායකයින්ගේ සහභාගිත්වය තියුණු ලෙස පහත වැළිමයි. එවකදී ලෝක සමාජවාදී වෙබි අධිවිය, එය වනාහි, නොමග යැවු හා “සමස්ත ද්වී පක්ෂ දේශපාලන ක්‍රමයෙන්ම, වඩා වඩාත් දුරස්ථ වූ මැතිවරන ප්‍රතිපලයකි.” යනුවෙන් ලිවිය.

සැන්චිරස්සේගේ සැබෑ කියාමාරුගයෙහි අර්ථයෙන් ගත් කළ, වඩාත්ම වැදගත් ප්‍රශ්නය වන්නේ, සංගත ලාභ කපා හැරීමට බලපානු ඇති බවින් ඉක්මනින්ම අතහැර දමනු ඇති මහුගේ ජනාධිපති පොරොන්දුව වන අවම වැටුප බෙලර් 15කිරීම හා රජයේ පාසුලුවල හා විශ්වවිද්‍යාලවල නොමිලේ උපකාරක පත්ති පැවත්වීම නොව, මහු අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධයට දෙන සහයෝගයයි. මැතිවරන ව්‍යාපාරය පුරාවම සැන්චිරස් විදෙස් පිළිවෙත ගැන කියා ඇත්තේ ඉතා අඩුවෙනි. එහෙත් මහු පවසා ඇති දේහි අරමුණ, පාලක පත්තියට හා මිලිටරියට තමා අනතරක් නොවන බව සහතික කිරීමයි.

09දා රාජීය සංන්ධිපර්ස් පැවැත්වූ කඩාවේදී, ඉමහත් සෝජාකාරී ඔල්වරස් නැගුණේ, 2003දී මහු ඉරාක යුද්ධයට එරෙහිව ජන්දය දුන් බව කියා සිටි විටය. එහෙත් ඒ විගසම මහු පැවසුවේ “අපි අයිඥස්අයිඥස් විනාග කල යුත්තෙමු” යනුවෙනි. එනම් ඉරාකයේ හා සිරියාවේ යුද්ධය දිගටම ගෙන යන බවයි. සංන්ධිපර්ස් මෙම ප්‍රකාශ කලේ, තමන් දිගින් දිගටම ආරක්ෂා කල ඔබාමා පාලනයේ විදේශ ප්‍රතිපත්තිය යටතේ, සියල්ලටත් වඩා ජනාධිපති බහුරූ අල් අසාද් තන්තුය පෙරලා දැරමීමේ අරමුණනේ සිරියානු යුද්ධය ඉමහත් ලෙස පුලුල් කිරීමේ සූදානම පවතින්දිය. සිරියානු ගැටුම, නැගෙනහිර යුරෝපයේ විශාල මිලිටරිකරනය ද ඇතුළු ඇමරිකාව හා යුරෝපීය බලවතුන්ගේ නිරන්තර ඉලක්කයක් බවට පත්ව ඇති න්‍යාෂේරික බලවතෙකු වන රුසීයාව සමග යුද්ධයක් ඇවිල යාමේ තර්ජනය මතු කරයි.

සැන්ඩරස් මේ කිසිවකට විරද්ධ නැත. පාලක පත්තිය විසින් ඔහු බලයට පත්කිරීමට තීරනය කරනු ලැබුවාත්, ඔහු සිය “ප්‍රගතියිල්” අක්ත පත් යොදාගනු ඇත්තේ, යුද්ධය සඳහා සහාය ගොනුකිරීමටය. “අද දිනයේ බරන් (බරනි සැන්ඩරස්) ගැන කථා කරන අය” හෙට දිනයේ මූහුනදෙනු ඇත්තේ බෝම්බ වලටය. සමාජ ප්‍රතිසංස්කරණ පිළිබඳව සැන්ඩරස් සිය හිස් පෙරෙන්දු, යුද්ධයට අවශ්‍ය මූල්‍ය වියදීම් ගැන කථා කරමින්, බිඳ දැමීම යුක්තිසහගත කරනු ඇත.

වරමොන්ටි සෙනේට් සහිකයාගේ දේශපාලන බැඳීම් ද කිසිසේත්ම දෙවෑනි ගතයේ දේවල් නොවේ. මිට පෙර

බොහෝ අවස්ථා වලදී, එක්කේ ඩිමොකුටික් පක්ෂය තුළ
හෝ නාමිකව ඉන් පිටත සිට කටයුතු කර ඇති දේශපාලන
වරිතයන්ට පැවරුණු පරිදි, මූලු ද සිය කර්තව්‍යන් ඉෂේට
කරනු ඇත. මෙම ඉතිහාසයට පහත සිද්ධිම් ඇතුන්තයේ: 20
වන සියවසේ මුල ජනාධිපතිවරන ව්‍යාපාරය තුළ ඩිමොකුටික්
පක්ෂයේ “ඡනියිය” අපේක්ෂකයා බවට පත්වූ විලියම් බයන්,
1920 ගනන්වල, පසුව ඩිමොකුටික් පක්ෂයේ අන්තික් බවට
පත්වූ ගොවී කමිකරු පක්ෂයේ රෝබට් ලා ගොලලටේ, 1948දී
ස්ටැලින්වාදී කොමිෂනිස්ට් පක්ෂය විසින් සහාය දක්වන දේ
ප්‍රගතියිලී පක්ෂයේ, ඉන්ක්ලින් රුස්ටේල්ට්‍රිගේ හිටපු උප
ජනාධිපති හෙන්ට් වොලස්. වඩාත් තුන තීදුෂුන් අතර,
ඩිමොකුටික් පක්ෂයේ ජේසී ජුක්සන් හා බෙනිස් කුණිනික්,
ඩිමොකුටික් පක්ෂයට පිටත සිට බලපෑම් කිරීමට යොමුවූ
හරිත පක්ෂයේ විවිධාකාර උද්‍යෝග්‍යන ව්‍යාපාරවේ.

සංැන්බරස් සිය මැතිවරන ව්‍යාපාරය කුල අවධාරණය කළ පරිදි මහුගේ අරමුන “විප්ලවයක්” කිරීම නොවේ. එවැන්නක් වැළැක්වීමය. මහු තොරාගතහැන්ත්, තම පොරොන්දු වේගයෙන් හා තිරයද ලෙස ඉවත දමනු ඇත. මහුගේ කටයුතු, 2015 ජනවාරියේදී කප්පාදු වලට විරැදුද වීමේ පදනම මත තොරා පත්කරගත් හා දැන් බැංකු විසින් අන කරන වඩාත් රුදුරු කප්පාදු පවතා ශ්‍රීයාත්මක කරන්නාව්, ශ්‍රීසියේ සිරසාව ද සිරයාවට විරැදුදව රට යුද්ධයට සම්බන්ධ කිරීමේ තීරණය ගත් කොන්සල්වේට් ආත්ම්වට පහසුකම් සැපයීමේදී මූලික ශ්‍රීයාකළාපයක් ඉටු කළ “වාම” කම්කරු පක්ෂ නායකයා ලෙස පසුගිය වසරදී තෝරී පත්වූ මූත්‍රානායයේ ජේරම් කොන්ද පිළිබිඹු කරයි.

බලපැමි යෙදීම හමුවේ සැන්චරස් වමට කල්ප කළ හැකි යයි තරක කරන, තෙමේම දනපති රාජ්‍යයට ඒකාගු වීමේ තවත් යාන්ත්‍රණයක් ලෙස ඔහුගේ ව්‍යාපාරය ගසා කන සංවිධානම, කෙනුට ගමන් කරමින් සිටියි.

ඇමරිකාවේ පන්ති සර්පන මතුපිටට ප්‍රූපිරා ඒම පිලිබඳ බොහෝ සලකුනු දැනවමත් ප්‍රකාශයට පත් වෙයි. පසුගිය වසරේ වික්නා දැමීමේ කොන්ත්‍රාත් වලට මෝටර රථ කමිකරුවන්ගෙන් පලුවූ සටන්කාම් ප්‍රතිරෝධය, ලෙඛ නිවාඩු දම්මන් ඩිවොයිට් ගරුවරුන් විරෝධතා දැක්වීම, සිසු විරෝධතා, ම්‍යුළුන් ප්‍රාන්තයේ ග්ලින්ටිඩ් නිවැයින් අතර රෝම් විස සහිත ජල සැපයුම කෙරෙහි මතුව ඇති කේත්පය ඒ අතර වේ. විදේශයේ යුද්ධය පැවතිරවීමට පාලක පන්තිය ගෙන යන කුම්න්තුන, ඇමරිකානු කමිකරු පන්තිය තුළ පවතින යුද විරෝධ මෙන්ගතින් සමඟ ගැටෙනු ඇත.

කෙකේෂ වෙතත් කමිකරු පන්තියට දේශපාලන ඉදිරිමාවතක් සොයා ගත හැක්කේ, සමාජවාදී හා ජාත්‍යන්තරවාදී ක්‍රියාමාර්ගයක පදනම මත සිය දේශපාලන ස්වාධීනත්වය වෙනුවෙන් කරන අරගලයක් තුළින් පමණි. “ජනතාවට සම්පූර්ණ වීම” යන නමෙන් සැන්චරස්ට අනුගත වන හා ඔහුගේ හූමිකාව වසං කරන සියලුන්ගේ ද සැන්චරස්ගේම ද දේශපාලනය සම්මුති විරහිතව හෙලිදරව් කිරීම ඒ සඳහා අවශ්‍ය කෙරේ.

പേര് കിഴക്ക്